

Sygn.akt III AUa 386/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2013r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Szymanowski (spr.)

Sędziowie: SA Bożena Szponar - Jarocka

SA Alicja Sołowińska

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 października 2013 r. w B.

sprawy ze skargi B. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 10 stycznia 2012r. sygn. akt III U 828/11

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 31 stycznia 2013 r. sygn. akt III U 908/12

zmienia zaskarżony wyrok w pkt 1. (pierwszym) w ten sposób, że skargę o wznowienie postępowania oddala.

Sygn. akt III AUa 386/13

UZASADNIENIE

B. M. w skardze o wznowienie postępowania złożonej do Sądu Okręgowego w Ostrołęce domagała się wznowienia postępowania w sprawie tego Sądu III U 828/11 zakończonej prawomocnym wyrokiem z 10 stycznia 2011 r. poprzez nakazanie wypłaty emerytury wraz z odsetkami od 1 października 2011 r. Wskazała, że art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w oparciu o który organ rentowy zawiesił jej prawo do świadczenia został uznany za niezgodny z Konstytucją.

W odpowiedzi na skargę, organ rentowy (k.10) – wniósł o wznowienie wypłaty emerytury wnioskodawczyni od dnia 22 listopada 2011 r. a w pozostałym zakresie wniósł o oddalenie skargi o wznowienie postępowania.

Wyrokiem z dnia 31 stycznia 2013 Sąd Okręgowy w Ostrołęce zmienił w wyniku wznowienia zaskarżony wyrok tego Sądu z dnia 10 stycznia 2012 r. wydany w sprawie III U 828/11 w ten sposób, że wznowił wypłatę emerytury B. M. od dnia 1 października 2011 r. Wniosek w zakresie żądania odsetek przekazał do rozpoznania organowi rentowemu.

W świetle ustaleń Sądu Okręgowego B. M. od dnia 1 marca 1973 r. zatrudniona była w Urzędzie Gminy w M.. Decyzją z 11 kwietnia 2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. przyznał jej emeryturę od 1 marca 2008 r.,

jednocześnie zawieszając jej wypłatę z uwagi na nierozwiązanie stosunku pracy z Urzędem Gminy w M.. Decyzją z dnia 2 lutego 2009 r. organ rentowy podjął wypłatę jej emerytury od dnia 01.01.2009 r. co wiązało się ze zamianą stanu prawnego, w którym ustawodawca przestał wymagać spełniania warunku rozwiązania stosunku pracy w celu pobierania emerytury. Po wejściu w życie jednak art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – wobec kontynuowania zatrudnienia przez wnioskodawczynię decyzją z dnia 12 października 2011 r. wstrzymano wypłatę jej świadczenia od dnia 01.10.2011 r. . Odwołanie od tej decyzji Sąd Okręgowy oddalił wyrokiem z dnia 10 stycznia 2012 r. , którego dotyczy skarga o wznowienie postępowania.

Rozważając poczynione ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, iż skarga opiera się na ustawowej podstawie (art. 401¹ k.p.c.) i została wniesiona w terminie (art. 407 §2 k.p.c.). Sąd Okręgowy uznał dalej , iż wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2011 r. ma zastosowanie do sytuacji prawnej wnioskodawczyni, bowiem wypłatę jej świadczenia wstrzymano w oparciu o niekonstytucyjny przepis.

Apelację od tego wyroku wywiódł organ rentowy, zaskarżając powyższy wyrok w całości i zarzucając Sądowi pierwszej instancji obrazę prawa materialnego tj. art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez przyznanie prawa do wypłaty emerytury od dnia 1 października 2011 r. w sytuacji, gdy zapadły wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. nie miał wpływu na jej prawo do świadczenia i nie dawał podstawy do wznowienia postępowania w jej sprawie

Wskazując na powyższe apelacja wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie skargi o wznowienie postępowania .

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył co następuje .

Apelacja jest zasadna.

Ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego wymagają pewnego uzupełnienia uporządkowania, aczkolwiek co do zasady stan faktyczny w mniejszej sprawie wydawał się być niesporny. Bezspornym w sprawie było, iż B. M. od dnia 1 marca 1973 r. zatrudniona była w Urzędzie Gminy w M. (k. 9 a.r.). Decyzją z 11 kwietnia 2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. przyznał jej emeryturę od 1 marca 2008 r. (k. 28 a.r.), jednocześnie zawieszając jej wypłatę z uwagi na nierozwiązanie stosunku pracy z Urzędem Gminy w M.. Decyzją z dnia 2 lutego 2009 r. organ rentowy podjął na wniosek w B. M. (k. 31 a.r.) wypłatę jej emerytury od dnia 01.01.2009 r. co wiązało się ze zamianą stanu prawnego, w którym ustawodawca przestał wymagać spełniania warunku rozwiązania stosunku pracy w celu pobierania emerytury. Świadczenie to zmniejszono tą samą decyzją z powodu osiągnięcia przychodu powyżej 70% przeciętnego wynagrodzenia. W związku z cofnięciem przez wnioskodawczynię wniosku o odwieszenie emerytury (k.41) decyzją z dnia 13 lutego 2009 r. wstrzymano jej wypłatę emerytury od dnia 1 stycznia 2009 r. W związku z jej kolejnym wnioskiem z dnia 6 marca 2009 r. (k.45 a.r.) o przeliczenie emerytury decyzją z dnia 12 marca 2009 r. ponownie przeliczono jej świadczenie i podjęta wypłatę od dnia 1 marca 2009 r. (k.60-61) .

Po wejściu w życie jednak art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – wobec kontynuowania zatrudnienia przez wnioskodawczynię decyzją z dnia 12 października 2011 r. (k. 93 a.r.) wstrzymano wypłatę jej świadczenia od dnia 01.10.2011 r. Odwołanie od tej decyzji Sąd Okręgowy w Ostrołęce oddalił wyrokiem z dnia 10 stycznia 2012 r. w sprawie III U 828/11, którego dotyczy skarga o wznowienie postępowania.

Decyzją z dnia 21 stycznia 2013 r. (k.112) w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego organ rentowy podjął wypłatę emerytury wnioskodawczyni od dnia 22 listopada 2012 r. tj. od dnia jego ogłoszenia.

Odnosząc powyższe ustalenia faktyczne do przepisów prawa materialnego z uwzględnieniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. (K 2/12 OTK-A 2012/10/121) opublikowanego w Dzienniku Ustaw pod pozycją 1285 z dnia 22 listopada 2012 r. trzeba podzielić trafność zarzutu podniesionego w apelacji. Jak wiadomo wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż art. 28 ustawy

z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012 r. poz. 118 i 251), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Dla przypomnienia wyjaśnić wypada, iż przedmiotowa ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010, Nr 257 poz. 1726) w swoim art. 6 dokonała zmiany w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych między innymi właśnie poprzez dodanie art. 103a. zgodnie z którym - prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Skutki zakresowej niekonstytucyjności przedmiotowego art. 28 są takie, iż z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw utracił on moc w zakresie, w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Oznacza to, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury - nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. Natomiast przepis ten pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od 1 stycznia 2011 r. lub przed 8 stycznia 2009 r.

Bezspornym zaś jest, iż wnioskodawczyni w świetle powyższych ustaleń faktycznych nie należy do kręgu osób, które prawo do emerytury nabyły w przedziale czasowym od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. kiedy to nie było obowiązkiem rozwiązywania stosunku pracy. Wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. z dnia z 11 kwietnia 2008 r. od 1 marca 2008 r. (k. 28 a.r.), której wypłatę jednocześnie zawieszono z uwagi na nierozwiązanie stosunku pracy z Urzędem Gminy w M.. Nabycie przez nią prawa do emerytury miało zatem niewątpliwe miejsce w stanie prawnym, w którym istniał obowiązek rozwiązania stosunku pracy przez osobę pozostającą w zatrudnieniu, która ubiegała się o świadczenia emerytalne. Stosownie bowiem do obowiązującego w okresie od 1 lipca 2000 r. do 07 stycznia 2009 r. przepisu art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z zm.) - prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Argumenty zatem Trybunału Konstytucyjnego przytoczone w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 listopada 2012 r., które zadecydowały o stwierdzeniu zakresowej niekonstytucyjności art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – nie przystają do sytuacji prawnej i faktycznej wnioskodawczyni. Wnioskodawczyni, bowiem przechodząc na emeryturę od dnia 1 marca 2008 r. była świadoma tego, że emerytura jej przyznana zostanie zawieszona, jeżeli nie rozwiąże stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, co zresztą uczyniono już w decyzji przyznającej to świadczenie.

W tej sytuacji zapadły w dniu 13 listopada 2012 r. wyrok Trybunału Konstytucyjnego (K 2/12 OTK-A 2012/10/121) opublikowany w Dzienniku Ustaw pod pozycją 1285 z dnia 22 listopada 2012 r. - nie ma zastosowania do sytuacji prawnej wnioskodawczyni, a w szczególności nie stanowi on wystarczającej podstawy w rozumieniu 401⁽¹⁾ k.p.c. do wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 10 stycznia 2012 r. wydanym w sprawie III U 828/11 (k.10).

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 412 § 2 k.p.c. i wniesioną skargę oddalił.